

naar aanleiding van de veronderstelling van genoemden inzender, dat er verband zou kunnen bestaan tusschen de griffioenen van het wapen Van der Meer en die van het wapen Merens. De vraag daargelaten, of het wapen der Amsterdamsche Merensen uit dat van het bedoelde geslacht Van der Meer is ontstaan en of ten tijde van de vermeende splitsing van de takken Merens en van der Meer uit den huize Tekelenburg reeds schildhouders gebezigd werden, met wellicht een enkele groote uitzondering, toont de beschreven kwartierstaat van Mr. Allard mijns inziens op afdoende wijze aan, dat deze, behalve de overige wijzigingen, ook de schildhouders het eerst heeft aangebracht.

Aangezien op sommige der aangeroerde punten nog steeds geen voldoende zekerheid bestaat, zoude men mij geen grooter genoegen kunnen doen dan door het verstrekken van gegevens, welke tot dusverre over het hoofd werden gezien en wellicht tot meerdere zekerheid zouden kunnen leiden.

Bijdragen tot de kennis der middeleeuwsche geslachten van Holland en Zeeland,

door Dr. HENRI OBREEN.

(Vervolg en slot van XLV, 336).

Het geslacht van Borselen.

Hoofdstuk III. Zegel- en wapenbeschrijving.

Het oorspronkelijk wapen der heeren van Borselen, zooals dit dan ook door den oudsten tak gevoerd werd, vertoonde (in zwart) een (zilveren) dwarsbalk, hetgeen wel aanleiding zal hebben gegeven tot de legende der afstamming uit Oostenrijk, welk huis in rood een zilveren dwarsbalk voert.

Oudste tak, voerend Borselen „plain”.

I. Heer Nicolaes heer van Borselen (kol. 246).

Van hem is ons één zegel overgebleven uit het jaar 1256¹⁷⁰⁾: een rond zegel van 66 mM. middellijn, vertoonend een ridder te paard, met op het schild een dwarsbalk. Randschrift: (Sig)illum: Nicholai: domini: de... Het is beschreven bij Demay, n°. 607, en wordt bewaard te Rijssel, B 231, n°. 1146. Afb. I.

II. 1. heer Petrus van Borselen (kol. 247).

Van dezen heer bezitten wij een ruiterszegel uit het jaar 1266¹⁷¹⁾; wapenfiguur een dwarsbalk, randschrift verloren. Het oorspronkelijke in het Groot Seminarie te Brugge, inv. n°. 866.

II. 2. Dominus Henricus (kol. 294).

Twee gelijke zegels uit de jaren 1264 en 1266 zijn van hem bewaard; beiden in het Groot Seminarie te Brugge, inv. nos. 969 en 966¹⁷²⁾. Hendriks ruiterszegel vertoont als wapen een dwarsbalk met drie sterren in het schildhoofd. Rs.: S HEINR(ICI) (W)ISSEN (MIL)ITIS. Tegenzegel: het wapen der voorzijde. Rs.: CLAVIS SECRETI SIGILLI.

¹⁷⁰⁾ de Fromery n°. 130 = Oork. Holl. II, n°. 13.

¹⁷¹⁾ Aan de oorkonde afgedrukt: Bijdr. Hist. Gen. 47, bl. 211. — Aan Oork. Holl. II n°. 99 (uit 1263) slechts een fragment van een ruiterszegel.

¹⁷²⁾ De stukken: Bijdr. als voren, bl. 209 en 211.

III. A 3. Heer Florens, heer van Borselen, etc. (kol. 248). Van hem kennen wij twee verschillende zegels:

a. Rond zegel, 50 mM. middellijn; wapenschild met dwarsbalk. Rs.: (SIG)ILLVM · FLORENCII · DE · BERSSELE. Dit hangt aan een oorkonde van 1290 (Oork. Holl. II, n°. 752) en is waarschijnlijk gelijk aan dat van 1282, vermeld bij *de Raadt*, I, bl. 295.

b. Rond zegel, 30 mM. middellijn; wapenschild, een dwarsbalk, in versierden rand; rs.: + S' FLORENCII DE BARSALIA MILITIS.

Het is beschreven bij *Demay*, n°. 1470, uit het jaar 1299 (vgl. *de Raadt*, I, bl. 295), en bij *Douet d'Arcq*, n°. 10806, uit 1300. Afb. II.

IV. A 1. Heer Jan van Borselen (kol. 249).

Zegel van 1299 bij *Demay*, n°. 1470.

Tak der heeren van Vere; deze breekt in den beginne met drie sterren in het schildhoofd.

II. 2. Dominus Henricus (zie hierboven).

III. 2. Heer Wolfaert I (kol. 294).

De Raadt, I, bl. 295—296, beschrijft verschillende zijner zegelafdrukken en beeldt op plaat 28 het ruiterszegel met tegenzegel af. Wij kennen twee verschillende zegels:

a. Rond zegel, 45 (?) mM. middellijn, zwaar beschadigd. Wapenschild met dwarsbalk en drie vijfpuntige sterren in het schildhoofd. Rs. verloren. Het hangt aan een stuk van 1290 (oork. Holl. II, n°. 752).

b. Rond ridderzegel, 70 mM. middellijn; wapenfiguur als voren; helmteeken een waaivormige pluimbos. Rs.: Istud : sigillum : est : Wlfardi : de : Barsalia : militis : — Uit het jaar 1298 Afb. III.

III. 5. Heer Jan Mulart (kol. 296).

Twee zegels:

a. 1292. *de Raadt*, I, bl. 296: wapenszegel, een dwarsbalk met drie (5 p.) sterren in het hoofd, en een schuinbalk over alles heengaande. Rs.: + S' Johis Mulart de Wissekerke.

b. 1299. Rond zegel, 45 mM. middellijn, wapenszegel, als boven, alleen gelijken hier de sterren meer op spoorraden. Rs.: + Sigillum Johannis de Bersalia militis. Ook beschreven bij *de Raadt*, als voren, uit de jaren 1298 en 1299. Afb. IV.

c. Tegenzegel uit het jaar 1300, beschreven bij *Douet d'Arcq*, n°. 3015: rond zegel van 27 mM., wapen als boven. Rs.: Secretum Jo... Barsle milit.

Het is ondoenlijk verder alle zegels van dezen tak hier te beschrijven.

De heeren van der Vere namen reeds vrij spoedig het volle wapen van Borselen aan. Zóó zegelt *Wolfert IV* in 1351, blijkens een afgietsel in mijn bezit. Afb. V.

Heer *Henric II*, heer van Vere, voert als Vliesridder het volgende wapen: in zwart een zilveren dwarsbalk; gekroonde helm met een bos struisveeren als helmteeken; dekkleeden zwart en zilver. Zijn zoon *Wolfert VI* voerde geheel als zijn vader.

Heeren van Cortgene.

III. 4. Heer Raes (kol. 322).

a. 1291. Schildvormig zegel. Wapen een dwarsbalk, en in het schildhoofd drie (5 p.) sterren, benevens een barensteel van vijf hangers. Rs.: S. Rasonis de Bersalea Afb. VI.